

42.73 - Založení agrolesnického systému

Kód intervence (členský stát)	42.73
Název intervence	Založení agrolesnického systému
Typ intervence	INVEST(73-74) – Investice, včetně investic do zavlažování
Společný ukazatel výstupů	O.21. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro neproduktivní investice uskutečňované v zemědělském podniku
Příspěvek k požadavku na vyčlenění prostředků pro/na	Generační obnova: Ne Životní prostředí: Ano Systém slev týkající se ES: Ne Iniciativa Společenství pro rozvoj venkova (LEADER): Ne

1 Územní působnost a případně regionální rozměr

Územní rozsah: **Vnitrostátní**

Kód	Popis
CZ	Česko

Popis územního rozsahu

ČR kromě hlavního města Prahy.

2 Související specifické cíle, průřezový cíl a příslušné odvětvové cíle

Kód a popis SPECIFICKÉHO CÍLE SZP	Doporučené specifické cíle SZP pro tento typ intervence jsou vyznačeny tučně
SO4	Příspěvat ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, mimo jiné snižováním emisí skleníkových plynů a podporou ukládání uhlíku, a dále podporovat udržitelnou energetiku

3 Potřeby, které intervence řeší

Kód	Popis	Stanovení priorit na úrovni strategického plánu SZP	Řešeno ve strategickém plánu SZP
P4.01	Zvýšit odolnost zemědělství ke klimatické změně	Vysoká	Ano
P4.02	Snížit emise GHG a amoniaku ze zemědělství	Střední	Ano
P4.06	Zabezpečit a zlepšit poutání a ukládání uhlíku do půdy	Velmi vysoká	Ano

4 Ukazatel(e) výsledků

Kód a popis UKAZATELE VÝSLEDKŮ	Doporučené ukazatele výsledků pro vybrané specifické cíle SZP této intervence jsou vyznačeny tučně
R.17	Plocha, na niž se vztahuje podpora na zalesňování a obnovu agrolesnických systémů, včetně příslušného členění
R.26	Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu produktivních a neproduktivních investic v rámci SZP související s péčí o přírodní zdroje

5 Specifický návrh, požadavky a podmínky způsobilosti intervence

Popište, jaké jsou konkrétní cíle a obsah intervence, včetně konkrétního zaměření, zásad výběru, vazeb na příslušné právní předpisy, doplňkovosti s ostatními intervencemi / soubory operací v obou pilířích a dalších příslušných informací.

Intervence vychází z cílů EU v SZP a nařízení (EU) 2021/2115 a je v souladu se Strategií MZe 2030, jejímž participačním dokumentem je také Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR. Jednou z priorit je podpora udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a obnova úrodné, funkční a estetické krajiny. Intervence je v plně souladu se Strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, která apeluje na zvýšení zavádění opatření na podporu agrolesnictví v rámci rozvoje venkova (2.2.2. Návrat přírody na zemědělskou půdu).

Touto intervencí bude podporováno založení 2 typů agrolesnických systémů, a to silvoorebných a silvopastevních. Jedná se o systémy obhospodařování půdy, v rámci kterých je stejný pozemek zároveň využíván k pěstování dřevin a k zemědělské činnosti (silvoorebné) nebo pastvě (silvopastevní) bez záměru převodu pozemku na lesní porost.

V rámci agrolesnických systémů je možná liniová výsadba na orné půdě u silvoorebných systémů a roztroušená, popř. liniová výsadba na pastvinách u silvopastevních systémů.

V rámci silvopastevních systémů je možná i výsadba skupiny dřevin, která v budoucnu poskytne úkryt pasoucím se hospodářským zvířatům před extrémním horkem nebo v případě špatného počasí.

Dřeviny v agrolesnických systémech plní významné ekosystémové služby a mimoprodukční funkce jako je zejména ochlazování krajiny a aktivní působení proti změně klimatu. Tyto systémy mají velmi příznivé environmentální benefity v porovnání se standardním zemědělstvím. Mezi nejvýznamnější patří jejich protierozní funkce, příznivější bilance živin (omezují potřebu hnojení), zvýšení biodiverzity (nadzemní i půdní), snižování vyplavování dusičnanů do vod a ukládání uhlíku v půdě. Dále fungují účinně jako ochrana vod (vyrovnávají vodní bilanci v krajině, upravují chemismus a filtraci vody). V neposlední řadě pak výrazně přispívají k tlumení klimatických extrémů a jejich dopadů na zemědělský systém (extrémní teploty a sucha, přivalové deště). Intervence tak řeší potřebu zvýšit odolnost zemědělství ke klimatické změně, kde SWOT identifikovala jako slabou stránku vysokou míru degradovaných a utužených půd s následnou ztrátou retenčního potenciálu. Agrolesnictví přispěje k omezení vodní eroze a dalších degradačních faktorů zajištěním vegetačního pokryvu a rozčleněním velkých půdních bloků. Agrolesnictví také přispěje účinnějším pohlcováním CO₂ ke snížení emisí a k zvýšení sekvestrace uhlíku do půdy, čímž cílí na identifikovanou potřebu snížit emise GHG a zvýšit sekvestraci uhlíku do půdy. Potenciálem pro pohlcování uhlíku je agrolesnictví jedním z nástrojů uhlíkového zemědělství.

Intervence bude realizována jako investice na založení vybraného agrolesnického systému.

Definujte způsobilé příjemce a specifická kritéria způsobilosti, jsou-li to použitelná, v souvislosti s příjemcem a oblastí.

Způsobilí příjemci:

- Příjemcem jsou uživatelé půdy evidované v LPIS, kteří se dobrovolně zaváží k provádění podmínek v rámci závazku.

Podmínky způsobilosti:

- Založení agrolesnického systému lze realizovat na zemědělské půdě na území České republiky s výjimkou území hlavního města Prahy.
- Agrolesnický systém lze založit na DPB evidovaném v LPIS s druhem zemědělské kultury standardní orná půda (R) travní porost na orné půdě (G) nebo trvalý travní porost (T). Po založení agrolesnického systému nedochází ke změně kultury.
- Ve specifických případech v oblastech Natura 2000 bude požadováno potvrzení orgánu ochrany přírody.
- Minimální výměra pro založení agrolesnických systémů je 0,5 ha.
- Při výsadbě v prvním roce závazku bude použito 100 kusů dřevin na hektar.
- Volba dřevin, typ sadby a designu výsadby budou provedeny podle projektu.
- Výsadba pouze dle schváleného seznamu dřevin pro toto opatření, v případě nepůvodních druhů ze seznamu platí povinnost souhlasu orgánu ochrany přírody.
- Při výsadbě je použito více než 50 % lesních dřevin, žádný z použitých druhů dřevin nesmí být ve výsadbě zastoupen více než 40 %.
- Liniová výsadba ve schválené šířce pásů stromů a sponu.
- U silvopastevního systému je možná liniová i roztroušená výsadba nebo výsadba ve skupině.
- U silvoorebného systému je možná pouze liniová výsadba.
- Zemědělská půda, na které je založen agrolesnický systém mezi pásy dřevin je řádně zemědělsky obhospodařována.
- Podpora není určena pro výmladkové plantáže a pěstování vánočních stromků.

Národním legislativním předpisem budou uvedeny technické detaily k provedení intervence. Výběr dřevin a navržená výsadba (pásy dřevin, distribuce po ploše, výsadba ve skupině, spon) budou kromě typu

agrolesnického systému zohledňovat podmínky stanoviště a budou v souladu s ekologickými nároky použitých dřevin a jejich odolností vůči změnám klimatu. Budou upřednostněny dřeviny s jasným původem a zohledňovány lokální odrůdy ovocných dřevin. Ve schváleném seznamu dřevin jsou identifikovány druhy, ke kterým bude potřeba v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny vyjádření orgánu ochrany přírody. V ČR budou agrolesnické systémy zakládány na orné půdě, kde mezi pásy dřevin bude probíhat rotace plodin (silvoorebné systémy), nebo na travních porostech, kde bude probíhat pastva/seč. V závislosti na druhu kultury budou dodržovány podmínky hospodaření (hnojení, použití POR, termíny seči, atd).

Definujte způsobilý druh podpory (mimo systém IACS) nebo závazků (v rámci IACS) a dalších povinností

není relevantní

6 Identifikace příslušných základních prvků

(příslušné DZES, povinné požadavky na hospodaření (PPH) a další povinné požadavky stanovené vnitrostátními a unijními právními předpisy), případně popis specifických příslušných povinností podle PPH a vysvětlení, jak závazek přesahuje rámec povinných požadavků (jak je uvedeno v čl. 28 odst. 5 a čl. 70 odst. 3 a v čl. 72 odst. 5)

Neuvedeno

7 Forma a míra podpory / částky / metody výpočtu

Forma podpory

Grant

Finanční nástroj

Typ platby

úhrada způsobilých nákladů, které skutečně vznikly příjemci podpory

jednotkové náklady

jednorázové částky

paušální financování

Základ pro stanovení

čl. 83(1)(b) a 83(2)(a)(i)

Rozsah podpory na úrovni příjemce

Platba je poskytnuta k realizaci investice – založení agrolesnického systému. Dotace na založení systému bude poskytnuta formou zjednodušených nákladů ve výši 4 353 EUR/ha.

Dodatečné vysvětlení

Kalkulace platby byla provedena Ústavem zemědělské ekonomiky a informací.

8 Informace týkající se posuzování státní podpory

Intervence nespadá do oblasti působnosti článku 42 SFEU a podléhá posouzení státní podpory:

Ano Ne Smíšené

Vysvětlení podpůrných činností, které nespádají do působnosti článku 42 SFEU

Lesnická podpora v rámci společné zemědělské politiky.

Druh nástroje státní podpory, který má být použit pro zúčtování:

Oznámení Obecné nařízení o blokových výjimkách Nařízení o blokových výjimkách pro zemědělství de minimis

9 Další otázky / informace specifické pro typ intervence

Na co se podpora nevztahuje?

Podrobné technické vymezení nezpůsobilých výdajů bude příp. uvedeno v národním prováděcím předpise.

Zahrnuje investice zavlažování?

Ano Ne

Investice do zlepšení stávajících zavlažovacích zařízení: jaká je požadovaná potenciální úspora vody (vyjádřená v procentech)

Neuvedeno

Investice do zlepšení stávajících zavlažovacích zařízení (majících vliv na vodní útvary, jejichž stav je horší než dobrý), jaké jsou požadavky na účinné snížení spotřeby vody (vyjádřené v procentech)

Neuvedeno

10 Soulad s dohodou WTO

Zelená kategorie podpor

Bod 11 přílohy 2 WTO

Vysvětlení, jakým způsobem se intervence řídí příslušnými ustanoveními přílohy 2 Dohody WTO o zemědělství, jak je stanoveno v článku 10 tohoto nařízení a příloze II tohoto nařízení (zelená kategorie podpor)

Intervence přispívá k naplňování Strategického rámce Česká republika 2030 (klíčová oblast 3 - Odolné ekosystémy), konkrétně strategického cíle 14 Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody. Výše platby nesouvisí s typem nebo objemem produkce ani nevychází z žádného roku období, platba je určena na založení agrolesnického systému v prvním roce závazku. Výše platby není vázána na výši cen domácích či mezinárodních, ani z nich nevychází. Platba je poskytnuta k realizaci investice – založení agrolesnického systému. Platba nenařizuje ani žádným způsobem neurčuje zemědělské produkty, které mají příjemci vyrábět.

11 Sazby příspěvku platné pro tuto intervenci

Region	Článek	Platná sazba	Minimální sazba	Maximální sazba
CZ - Česko	91(2)(a) - Méně rozvinuté regiony	35,00%	20,00%	85,00%
CZ - Česko	91(2)(c) - Přejídnové regiony ve smyslu čl. 108 odst. 2 prvního pododstavce písm. b) nařízení (EU) 2021/1060	35,00%	20,00%	60,00%

12 Plánované jednotkové částky – definice

Plánovaná jednotková částka	Druh podpory	Sazba příspěvku	Druh plánované jednotkové částky	Region(y)	Ukazatel(e) výsledků	Je jednotková částka založena na přenesených výdajích?
42.73.01 - Dotace na projekt	Grant	91(2)(a)-CZ-35,00% 91(2)(c)-CZ-35,00%	Průměrná částka		R.17; R.26	Ne

Vysvětlení a odůvodnění týkající se hodnoty jednotkové částky

42.73.01 - Dotace na projekt

Podpora je poskytována formou zjednodušených nákladů. Dotace je stanovena na základě standardizovaných nákladů na založení agrolesnického systému (např. sazenice, práce...). Jednotková částka odpovídá sazbě dotace. Minimální a maximální jednotková částka není stanovena.

13 Plánované jednotkové částky – finanční tabulka s výstupy

Plánovaná jednotková částka	Finanční rok	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Celkem 2023–2029
42.73.01 - Dotace na projekt (Grant - Průměrná částka)	Plánovaná jednotková částka (celkové veřejné výdaje v EUR)		4 353,00	4 353,00	4 353,00	4 353,00	4 353,00		
	Maximum planned average unit amount (where applicable) (EUR)								
	O.21 (jednotka: Operace)		180,00	180,00	180,00	180,00	180,00		900,00
CELKEM	O.21 (jednotka: Operace)		180,00	180,00	180,00	180,00	180,00		900,00
	Roční orientační finanční příděl (celkové veřejné výdaje v EUR)		783 540,00	783 540,00	783 540,00	783 540,00	783 540,00		3 917 700,00
	Roční orientační finanční příděl (příspěvek Unie v EUR)		274 239,00	274 239,00	274 239,00	274 239,00	274 239,00		1 371 195,00
	Z toho na finanční nástroj (veřejné výdaje celkem v EUR)								
	Z toho na finanční nástroj (příspěvek Unie v EUR)								
	Z toho převody (veřejné výdaje celkem v EUR)								
	Z toho převody (příspěvek Unie v EUR)								
	Z toho potřebné k dosažení minimálního finančního přídělu stanoveného v příloze XII (použitelné na čl. 95 odst. 1 podle článků 73 a 75) (veřejné výdaje celkem v EUR)								
	Z toho zapotřebí k dosažení minimálního finančního přídělu stanoveného v příloze XII (příspěvek Unie v EUR)								